

मनमोहन प्राविद्यिक विश्वविद्यालय
सेवा आयोग

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह, पाँचौं तहको प्रशासकिय/मुख्य कार्यालय सहायक पदको
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पदको विवरण

सेवा : प्रशासन	समूह : सामान्य प्रशासन
पद : मुख्य कार्यालय सहायक	तह : पाँचौं

पाठ्यक्रमको रूपरेखा

यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइनेछ

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

द्वितीय चरण : (क) कम्प्युटर सीप परीक्षण

(ख) अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : ६०

पूर्णाङ्क : ४०

पूर्णाङ्क : २५

तालिका (१)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
खण्ड(क) सामान्य ज्ञान	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न	२० प्रश्न X १ अंक = २०	२० मिनेट		
खण्ड(ख) सेवासम्बन्धी विषय	विषयगत छोटो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X ५ अंक = ४०	२ घण्टा	६०	२४

तालिका (२)

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण	४०	प्रयोगात्मक	४० मिनेट
अन्तर्वार्ता	२५	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ।
- माथि उल्लेखित सेवा/समूह, तह र पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम उपर्युक्तबमोजिम हुनेछ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तरबापत् सही उत्तर दिँदा पाउने अंकको २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन ।
५. वस्तुगत बहुउत्तर हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले चार वटा उत्तरमध्ये एउटा मात्र उत्तरको नम्बर लेख्नुपर्नेछ ।
६. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्यालकुलेटर प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
७. विषयगत प्रश्नका हकमा तोकिएको अंकका लागि एउटा प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग वा दुई वा बढी प्रश्नहरू सोध्न सकिनेछ ।
८. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अंक र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र /विषयमा दिईएनुसार हुनेछ ।
९. परीक्षार्थीले मोवाइल, प्रोग्रामेवल क्यालकुलेटर, स्मार्ट-वाच वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
१०. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूको प्राप्ताङ्क र द्वितीय चरणको प्रयोगात्मक परीक्षा तथा अन्तर्वार्ताको अंकको कूल योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१२. खण्ड (क) र खण्ड (ख) को परीक्षा एकै दिन हुनेछ । खण्ड (क) को परीक्षाको उत्तरपुस्तिका बुझाउने वित्तकै खण्ड (ख) को परीक्षा सुरु हुनेछ ।
१३. यो पाठ्यक्रम मिति २०७९/०९/१७ देखि लागु हुनेछ ।

लिखित परीक्षाका विषयवस्तु

खण्ड (क): सामान्य ज्ञान

पूर्णाङ्क: २०.

१. नेपालको भूगोल

३

- १.१ धरातलीय स्वरूपको किसिम, विशेषताहरू
 १.२ प्राकृतिक स्रोतहरूको किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था
 १.३ नेपालमा पाईने हावापानीको किसिम र विशेषता
 १.४ प्रदेश नं. १ को भौगोलिक अवस्थासम्बन्धी जानकारी

२. नेपालको इतिहास

३

- २.१ किरातकाल, लिच्छवीकाल र मल्लकालको सामाजिक, आर्थिक एवम राजनीतिक अवस्था
 २.२ आधुनिक नेपालको इतिहास (एकीकरणदेखि हालसम्म): राजनीतिक घटनाक्रम र त्यसका कारण तथा परिणामहरू

३. नेपालको सामाजिक एवं सांस्कृतिक अवस्था

३

- ३.१ परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य आदि
 ३.२ सामाजिक, आर्थिक तथा राजनैतिक अवस्था

४. नेपालको आर्थिक विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत आदि) र प्रदेश नं. १ को चालु आवधिक योजना

४

५. विज्ञान तथा प्रविधि

२

- ५.१ विज्ञान तथा प्रविधिसम्बन्धी सामान्य जानकारी

५.२ विज्ञान तथा प्रविधिको विकासबाट मानव जीवनमा परेको प्रत्यक्ष प्रभाव		
६. संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क, बिम्बेक र आसियानसम्बन्धी सामान्य जानकारी		२
७. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीतलगायत समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू		३
खण्ड (ख) : सेवासम्बन्धी विषय	पूर्णाङ्क :	४०
१. संवैधानिक व्यवस्था र कानून		१०
१.१ नेपालको संविधान (भाग १-५, ११, १३, १७, २१ र २३)		
१.२ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अन्तरसम्बन्ध		
१.३ नागरिक शिक्षा, नागरिकहरूको दायित्व र कर्तव्य		
१.४ कानुनको अर्थ र कानुनका स्रोतहरू		
१.५ कानुनी राज्यको अवधारणा, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता		
१.६ समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व, सकारात्मक विभेद र आरक्षण		
२ कार्यालय तथा कर्मचारी व्यवस्थापन		१०
२.१ कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापनको परिचय		
२.२ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य, आवश्यकता र महत्व		
२.३ कार्यालयमा प्रयोग हुने संचार प्रविधिको प्रकार, माध्यम र महत्व		
२.४ टिप्पणी लेखन : महत्व, आवश्यकता र तरिका		
२.५ बैठक व्यवस्थापन तथा माइन्यूट लेखन		
२.६ कर्मचारी व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू : छनौट, नियुक्ति, पदस्थापन, बढुवा, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन र अवकाश		
३. लेखाप्रणाली र राजस्व प्रशासन		५
३.१ सरकारी लेखाप्रणाली र लेखा परीक्षणसम्बन्धी सामान्य जानकारी		
३.२ जिन्सी स्ट्रेस्टाप्रणाली, राजस्व/स्ट्रेस्टाप्रणाली र धरौटी स्ट्रेस्टाप्रणाली		
३.३ राजस्व प्रशासन (कर, भंसार, अन्तःशुल्क) सम्बन्धी सामान्य जानकारी		
३.४ बजेटसम्बन्धी सामान्य जानकारी		
४. सार्वजनिक सेवा प्रवाह		५
४.१ सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने माध्यमहरू		
४.२ सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सेवा प्रदायकको भूमिका र सेवाग्राहीको अधिकार तथा दायित्व		
४.३ सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीसम्बन्धी सामान्य जानकारी		
४.४ नागरिक वडापत्र र क्षतिपूर्तिको व्यवस्था		

५. सेवासंग सम्बन्धित कानुनी व्यवस्थाहरू

१०

- ५.१ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय ऐन, २०७६
- ५.२ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारी सेवाका सर्त र सुविधासम्बन्धी नियमावली, २०७८
- ५.३ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय आर्थिक प्रशासनसम्बन्धी नियमावली, २०७८
- ५.४ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय शैक्षिक प्रशासनसम्बन्धी नियमावली, २०७८
- ५.५ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय सेवा आयोगसम्बन्धी नियमावली, २०७८
- ५.६ मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालय संरक्षण समितिसम्बन्धी नियमावली, २०७८
- ५.७ भ्रष्टचार निवारण ऐन, २०५९; सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४; सुशासन ऐन, २०६४ र निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५०

प्रयोगात्मक परीक्षा

समय : ३० मिनेट

प्रश्न संख्या : ६

पूर्णाङ्क : ४०

उत्तीर्णाङ्क : १६

कम्प्युटर सीप परीक्षणसम्बन्धी प्रयोगात्मक परीक्षा योजना

विषयवस्तु शीर्षक	प्रयोगात्मक अंक	समय
English Typing	५	५ मिनेट
Devanagari Typing	५	५ मिनेट
Windows Basic, Email and Internet	५	५ मिनेट
Word Processing	१०	८ मिनेट
Electronics Spreadsheet	१०	१० मिनेट
Presentation System	५	७ मिनेट
Total	४०	४० मिनेट

प्रयोगात्मक परीक्षाका विषयवस्तु

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin etc.

- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word Processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book

- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number , Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

नमुना प्रश्नहरू

बहुवैकल्पिक प्रश्न (प्रति प्रश्न १ अंक)

१. नेपालको कुन भौगोलिक क्षेत्रमा समशीतोष्ण हावापानी पाइन्छ ?

क) तराई	ख) भित्री मधेश
ग) पहाडी	घ) हिमाली

२. हालको नेपालको संविधान कर्ति साल, महिना र गतेमा घोषणा भएको हो ?

क) २०७२ असोज ३ गते	ख) २०७३ असोज ३ गते
ग) २०६५ जेठ १५ गते	घ) २०६३ बैशाख ११ गते

३. घुनचोक पोखरी कुन जिल्लामा पर्दछ ?

क) लमजुङ	ख) रसुवा
ग) गोरखा	घ) धादिङ

छोटो उत्तर आउने प्रश्न (प्रति प्रश्न ५ अंक)

१. निर्णय प्रकृयामा टिप्पणी लेखनको के महत्व छ स्पष्ट पार्नुहोस् । (५)

२. सार्वजनिक सेवा भनेको के हो ? सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने माध्यमहरू के के हुन् ? (२+३)

३. कार्यालयको अभिलेख भन्नाले के बुझिन्छ ? यसको महत्वमाथि प्रकाश पार्नुहोस् । (२+३)

☆ ☆ ☆